یک‌شنبه ۲۵ تیر ۱۴۰۲، ۲۷ ذی‌الحجه ۱۴۴۴، ۱۶ جولای ۲۰۲۳، شماره ۲۱۲۶۱، سال هفتاد و پنجم

روزنامه صبح ایران

خراسان

روزنامه خراسان: رتبه ۴ نشریات کشوری
صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی هنری خراسان
مدیرعامل و مدیرمسئول: رضا خوراکیان
سردبیر: سیدعلی علوی
دفتر مرکزی: مشهد، بلوار شهید صادقی (سازمان آب)
صندوق پستی: ۵۱۱-۹۱۷۳۵
تلفن: ۳۷۶۳۴۰۰۰ ۰۵۱
نمابر دبیرخانه: ۳۷۶۲۴۳۹۵ ۰۵۱
پذیرش آگهی: ۳۷۰۱۰ ۰۵۱

روابط عمومی: ۳۷۰۰۹۱۱۱ ۰۵۱
نمابر تحریریه: ۳۷۶۱۵۰۴۲ ۰۵۱
نمابر جوابیه‌ها: ۳۷۶۵۷۷۷۲ ۰۵۱
نمابر آگهی‌ها: ۳۷۶۱۲۰۳۵ ۰۵۱
تلفن امور مشترکین: ۳۷۰۰۹۷۷۷ ۰۵۱
نمابر شهرستان‌ها: ۳۷۶۷۴۳۳۴ ۰۵۱
دفتر تهران: خیابان توانیر، خیابان نظامی گنجوی، کوچه ناردان، پلاک ۲۳
تلفن: ۸۴۴۱۱ ۰۲۱ (باظرفیت ۳۰ خط)
مرکز افکارسنجی: ۱۶-۳۷۰۰۹۲۱۰ ۰۵۱

نمابر دبیرخانه: ۸۸۴۳۳۲۷۰ ۰۲۱
نمابر تحریریه: ۸۸۴۳۷۳۳۰ ۰۲۱
پیامک: ۲۰۰۰۹۹۹
چاپ مشهد: شهر چاپ خراسان
چاپ تهران: چاپخانه هنر سرزمین سبز
www.khorasannews.com
e-mail:info@khorasannews.com
آیین‌نامه اخلاق حرفه‌ای روزنامه خراسان را در سایت بخوانید

پیامبر خدا صلی‌ا... علیه و آله می‌فرمایند:
إنّ اللّه بحکمَتِه و جَلالِه جَعَلَ الرَّوحَ و الفَرَجَ فی الرِّضا و الیَقین.
خداوند از روی حکمت و جلال خود، آسایش و گشایش را در خشنودی و یقین قرار داد.
[میزان‌الحکمه، ج۱۳]

مشهد اذان ظهر ۱۱:۳۸ غروب آفتاب ۱۸:۴۹ اذان مغرب ۱۹:۱۰ نیمه شب ۲۲:۴۵ اذان صبح فردا ۰۲:۴۳ طلوع آفتاب فردا ۰۴:۲۷

تهران اذان ظهر ۱۲:۱۰ غروب آفتاب ۱۹:۲۰ اذان مغرب ۱۹:۴۱ نیمه شب ۲۳:۱۹ اذان صبح فردا ۰۳:۱۹ طلوع آفتاب فردا ۰۵:۰۱

تازه‌های مطبوعات

• **اعتماد** - آذر منصوری نوشت: به واقع اگر حاکمیت به این جمع‌بندی رسیده که سیاست خارجی و تحریم‌ها با اقتصاد و معیشت مردم ارتباط دارد، این ضرورت هم باید احساس شود که احیای برجام به عنوان ظرفیتی در اختیار ایران، فرصتی است که اگر از دست برود، مخاطرات جدی را پیش روی ایران قرار می‌دهد. تنها در سایه یک سیاست خارجی متوازن است که می‌توان این اجماع را شکست.

• **کیهان** - آقای عباس عبدی فعال سیاسی اصلاح‌طلب از جشن میلیونی و مردمی عید غدیر امسال به خشم آمده و طعنه زده که مناسک دینی با بودجه عمومی در کجای تاریخ تداوم داشته که در این جا داشته باشد. در جواب به ایشان و همفکران او باید گفت اولا بودجه این مراسم را خود مردم بانی شده بودند ثانیا چطور روزنامه‌های اصلاحات که سالانه میلیاردها تومان از بودجه عمومی و منابع دولتی دریافت می‌کنند تا این جای تاریخ تداوم داشته‌اند. در ضمن اگر مهمانی ۱۰ کیلومتری غدیر امسال این قدر برای غربگرایان درد داشته، با مهمانی جهانی غدیر در عصر ظهور چه خواهند کرد؟

• **هم‌میهن** - زمانی تهاتر با کشورهایی همچون روسیه و چین بود، اما این روزها تهاتر ایران با بسیاری از کشورها گسترش یافته است. برای نمونه ایران با عراق تهاتر کالا و تأمین کالای اساسی به جای دریافت ارز حاصل از صادرات برق دارد. حال دامنه تهاتر ایران به کشورهای آفریقایی نیز رسیده است... (کشورهای آفریقایی) خودشان در اداره امورشان با مشکلات متعددی دست‌وپنجه نرم می‌کنند... و دلیل اصلی افزایش مبادلات تجاری به شیوه تهاتر در اقتصاد ایران در کنار تحریم‌ها، ورود ایران به لیست سیاه FATF است.

• **ایران** - احسان صالحی، دبیر شورای اطلاع‌رسانی دولت در یادداشتی با عنوان پایان طلسم ۱۱ ساله نوشت: تحلیل سطح روابط و رفت‌وآمدهای دولت سابق نشان می‌دهد در این دوره، کمترین میزان تعامل و ارتباط با کشورهای آفریقایی ثبت شده و حتی زیرساخت‌های ایجاد شده از قبل نیز منهدم شده است. این واقعیت تلخ در دیدار هیئت‌های ایران و او گاندا مورد اشاره رئیس جمهور این کشور نیز قرار گرفت و موسونی گفت «اغلب رؤسای جمهور قبلی شما به او گاندا آمدند به جز آقای روحانی». البته غیبت رئیس جمهور سابق محدود به او گاندا نبود و او در طول دوره هشت ساله خود به هیچ کشور آفریقایی سفر نکرد.

انعکاس

• **اطلاعات آنلاین مدعی شد:** براساس تازه‌ترین گمانه‌زنی‌ها، رئیسی درصدد است که در سطح معاونان خود یک جابه‌جایی انجام دهد و زمینه ورود دوباره سیدرضا فاطمی امین به کابینه را فراهم کند. در برخی از محافل خبری گفته شده که محسن منصوری معاون اجرایی رئیسی به زودی جا به جا می‌شود. رئیسی قرار است حکم انتصاب فاطمی امین را به عنوان معاون اجرایی خود امضا کند.

• **مدار انوشت:** اسحاق جهانگیری گفت: پرونده شکایت قالیباف از بنده به دادسرا برگشته است. وی در واکنش به این که تکلیف پرونده مشخص شده یا خیر، خاطرنشان کرد: خیر، هنوز تکلیف پرونده شکایت قالیباف از بنده، مشخص نشده است. به تازگی خبری مبنی بر شکایت قالیباف از جهانگیری به دلیل مناظره‌های انتخابات ۹۶ در رسانه‌ها منتشر شد.

• **دیده بان ایران خبر داد:** طی دو روز اخیر اخباری مبنی بر هک شدن سرورهای بنیاد شهید و امور ایثارگران در فضای مجازی منتشر شد. یک گروه هکری به نام «بختک» مسئولیت این اقدام را بر عهده گرفت و مدعی شد تمام سیستم‌ها، اطلاعات و Backup‌های ستاد مرکزی را حذف کرده است. در این زمینه، بنیاد شهید و امور ایثارگران این خبر را تأیید کرد و ضمن بیانیه‌ای نوشت: همزمان با جا به جایی صورت گرفته در ساختمان ستاد مرکزی بنیاد شهید و امور ایثارگران و تغییرات ایجاد شده در زیرساخت‌های حوزه فناوری اطلاعات، طی روزهای گذشته سامانه‌های اینترنتی این بنیاد با حملات سایبری روبه‌رو و در همان دقایق اولیه توسط کارشناسان فنی رصد و کنترل شد.

• **اعتماد آنلاین مدعی شد:** حکم صادر شده از سوی دادسرای تهران برای آزاده صمدی به دلیل کشف حجاب منتشر شد. آزاده صمدی در دادگاه اظهار کرد: بنده سال‌هاست با کلاه‌ترددمی کنم و در سریال در حال پخش در پلتفرم هم کلاه بر سر دارم. در حکم این بازیگر علاوه بر ۲ سال محرومیت از بازیگری، آمده: شش ماه استفاده از فضای مجازی و گوشی همراه برای این بازیگر به صورت مستقیم یا واسطه سایرین ممنوع است. این بازیگر باید به مراکز روان‌شناسی برای مداوای بیماری ضداجتماعی خود مراجعه کند و در نهایت گواهی سلامت خود را به مقامات ارائه دهد.

تداوم ماجراجویی یانکی‌ها در تنگه هرمز

آمریکا در ادامه سیاست‌های خود برای ایجاد تنش و ناآرامی در منطقه قصد دارد به بهانه نظارت بر کشتیرانی در آب‌های خلیج فارس جنگنده‌های اف-۱۶ به منطقه اعزام کند. تصمیمی که با واکنش محکم سردار تنگسیری مواجه شد

هادی محمدی - همان طور که پیش بینی می شد حل اختلافات میان ایران و کشورهای عربی حاشیه جنوبی خلیج فارس حتما دشمنانی هم دارد که سعی می کنند تا این فضای آرامش بعد از چند سال برهم بخورد. قطعا یکی از این دشمنان آمریکاست که در دهه‌های اخیر با حضور در منطقه به بهانه حفظ امنیت عملا باعث و بانی بی ثباتی بوده است. در چنین فضایی آمریکایی ها تهدید کرده اند که برای حفظ امنیت کشتی های تجاری خود اقدام به اعزام هواپیماهای اف-۱۶ به پایگاه‌های نظامی خود در منطقه می کنند، ادعایی که با واکنش محکم سردار تنگسیری فرمانده نیروی دریایی سپاه پاسداران روبه رو شد. به گزارش ایسنا؛ یک مقام ارشد وزارت دفاع آمریکا، پنتاگون گفت که ایالات متحده برای مقابله با اقدامات ایران در توقیف کشتی ها، استفاده از هواپیماهای جنگنده در محدوده تنگه هرمز را افزایش می‌دهد. این مقام ارشد پنتاگون در جمع خبرنگاران تصریح کرد، ایالات متحده در آخر این هفته (شنبه و یک شنبه) جت‌های جنگنده اف-۱۶ را به منطقه خلیج فارس می فرستد تا جنگنده‌های تهاجمی «ای-۱۰» را که بیش از یک هفته در آن جا مشغول گشت‌زنی هستند، تقویت کند. در حالی این خبر منتشر شده که ۱۰ روز پیش تیم هاوکینز، سخنگوی ناوگان پنجم نیروی دریایی آمریکا، ادعا کرد نیروهای ایرانی تلاش کرده‌اند دو نفتکش تجاری را که به «شکل قانونی در آب‌های بین‌المللی» در حرکت بودند، توقیف کنند. به گفته این مقام ارشد پنتاگون که نامش فاش نشده استقرار جنگنده‌های اف-۱۶ در منطقه با هدف تأمین پوشش هوایی برای کشتی های عبوری از آبراه تنگه هرمز و خلیج فارس است و همزمان امکان نظارت ارتش را در منطقه افزایش می دهد و یک عامل بازدارنده در قبال ایران خواهد بود. نیروی دریایی آمریکا مدعی است ایران در دو سال اخیر نزدیک به ۲۰ کشتی تجاری با پرچم‌های بین‌المللی را هدف آزار و اذیت، حمله یا توقیف قرار داده و چنین اقداماتی «تهدیدی آشکار برای امنیت دریایی منطقه و اقتصاد جهانی» است. در مقابل اما سردار تنگسیری فرمانده نیروی دریایی سپاه با اشاره به اقدامات مخاطره‌آمیز و کاملا غیرحرفه ای و از روی ترس آمریکایی ها طی هفته گذشته در خلیج فارس گفت: وقتی رزمندگان ما در حال توقیف یک فروند نفتکش متخلف بودند که ۹۰۰ تُن گازوئیل ما را داشت غیر قانونی قاچاق می کرد، آمریکایی ها به حمایت کشتی متخلف، دو جنگنده ای-۱۰ را که ویژه جنگ های نزدیک است به پرواز در آوردند و اقدامات خطر آفرین و کاملاً غیر حرفه ای انجام دادند. وی ادامه داد: دوباره یک بالگرد، یک هواپیمای بدون سرنشین و یک هواپیمای با سرنشین می فرستند به نقطه ای که ما در حال بازرسی شناور بودیم. در نهایت رزمندگان ما با اقتدار می ایستند و اخطار می دهند، آن ها لشکر کشی کردند. اما، رزمندگان اسلام این کشتی را گرفتند و آوردند. فرمانده نیروی دریایی سپاه با اشاره به بیانات رهبر معظم انقلاب اظهار کرد: رهبر معظم انقلاب فرمودند؛ «دوران بزن در رو تمام شد»، شاهد بودید به محض این که کشتی ما را توقیف کردند بلافاصله از آن ها کشتی گرفتیم. گذشت آن زمانی که خیال بکنید اگر با ناو آمدید ما عقب بنشینیم. به هر روی، به نظر می رسد یکی از مهم ترین محورهای سیاست آمریکا برای کنترل قدرت‌گیری جمهوری اسلامی و گفتمان مقاومت و همچنین حفظ امنیت رژیم صهیونیستی، ائتلاف‌سازی منطقه ای متشکل از کشورهای عربی و رژیم صهیونیستی بوده که به عنوان یکی از اهداف توسعه پروژه عادی‌سازی دنبال شده است. در این مسیر دمیدن در کوره ایران هراسی و از این رهگذر برجسته کردن جذابیت‌ها و دستاوردهای امنیتی و نظامی عادی‌سازی برای کشورهای عربی یکی از مهم ترین روش‌های به کار گرفته شده توسط کاخ سفید و صهیونیست‌ها بوده است.

فراخبر

تاثیر جنگنده F16 در معادلات نظامی خلیج فارس

علیرضا تقوی‌نیا - وزارت دفاع آمریکا مدعی است برای تقویت محافظت از نفتکش‌ها در برابر نیروهای دریایی ایران، جنگنده های F16 را به خلیج فارس اعزام خواهد کرد. در خصوص میزان تاثیر این جنگنده ها برای مقابله با نیروهای دریایی ایران نکاتی قابل ذکر است. ۱- جنگنده F16 یک جنگنده ضربتی است که برای درگیری های هوایی و حمله به اهداف زمینی طراحی شده است و با توجه به سرعت بالا و نوع سلاح هایی که دارد به نظر برای مقابله با قایق های تندروی ۱۳ متری مناسب نباشد. ۲- محدوده عملیاتی شناورهای ایرانی در خلیج فارس، تنگه هرمز و اطراف آن است که کاملا توسط رادارهای ایران در این شاخاب و همچنین دریای عمان رصد شده و لانچرهای موشک های برد متوسط و بلند ایران در جزایری چون هرمز، قشم و ابوموسی و تنب ها مستقر هستند و در نتیجه هواگردهایی چون F16 کاملا در دسترس پدافند زمین پایه ارتش و سپاه قرار دارد. نکته مهم این جاست که فاصله کم لانچر موشک پدافندی با جنگنده، یکی از عوامل آسیب پذیری هواگرد خواهد بود و سواحل و جزایر ایرانی به گونه ای در تنگه هرمز توزیع شده اند که برتری قابل توجهی به طرف ایرانی می دهند. ۳- سواحل شمالی خلیج فارس پر از رشته کوه و ارتفاع است که رادارهای مستقر بر آن ها بر سواحل جنوبی که دشت های صاف و بدون عارضه است دارای اشراف بوده و تفوق جمهوری اسلامی را بر معادلات هوایی خلیج فارس تثبیت می کند. ۴- جنگنده F16 را دارگریز نبوده و با توجه به سطح مقطع راداری بالایی که دارد، توسط رادارهای ایرانی رهگیری می شود و در گذشته به دفعات پدافند جمهوری اسلامی روی هواگردهای آمریکایی قفل راداری انجام داده است و حتی پهپاد بسیار پیشرفته ورادارگریز گلوبال هاوک در ارتفاع بالا به وسیله پدافند سوم خرداد سپاه سرنگون شد. در نتیجه به نظر می رسد این جنگنده نمی تواند با امنیت خاطر در خلیج فارس حضور یابد و وضعیت عملیاتی به خود بگیرد. ۵- مقابله با قایق های کوچک مستلزم بهره گیری از هواپیماهای تاکتیکی مانند A10 تاندربولت و بالگردهاست که اولا با عطف به سرعت، پرشمار بودن و گستره عملیاتی قایق های تندروی سپاه، باید میزان بالایی بالگرد و جنگنده تاکتیکی به منطقه اعزام شود و ثانیا زیر پوشش چتر قدرتمند پدافند ارتش و سپاه در خلیج فارس و مجهز بودن شناورهای تندروی ایرانی به موشک های دوش پرتاب، آسیب‌پذیری این طیف از تسلیحات نیز کاملا متصور خواهد بود. در پایان باید گفت استقرار هواپیماهای F16 در محدوده خلیج فارس نمی تواند برتری خاصی به طرف آمریکایی بدهد و در صورت ایجاد درگیری، احتمال هدف قرار گرفتن آن ها بالاست که می تواند وضعیت را پیچیده کند و سطح درگیری را گسترش دهد؛ چیزی که دولت باید از آن به شدت دوری می کند. شایان ذکر است در اوج تنش های خلیج فارس پس از خروج واشنگتن از برجام و هدف قرار گرفتن پهپاد ۲۲۰ میلیون دلاری گلوبال هاوک، ارتش آمریکا دستور ترامپ را برای حمله به اهدافی در خاک ایران اجرا نکرد و آن را عقلانی ندانست.

موقعیت‌شناسی کنونی اصلاحات به روایت وکیلی

مدیر مسئول ابتکار: پیام انتخابات آذر منصوری تغییر رویکرد تعاملی اصلاحات به رویکرد رادیکال و تقابلی است. برخی اصلاح طلبان مزیت های تناسبی شدن انتخابات را نمی فهمند

مجاور - چندی قبل بود که محمدعلی وکیلی با اظهارات جنجالی خود درباره سرلیستی اسحاق جهانگیری در انتخابات مجلس و این که نظر سید محمد خاتمی ریاست شهیندخت مولاوردی بوده و نه آذر منصوری؛ سروصدای زیادی در محافل سیاسی به پا کرد. حالا مدیر مسئول روزنامه ابتکار و نماینده اصلاح طلب مجلس دهم در تازه‌ترین گفت‌وگوی خود به تحلیل چرایی انتخاب آذر منصوری پرداخته و با طرح این سوال که چرا افرادی همچون عارف و موسوی لاری یا مرعشی به ریاست جبهه اصلاحات انتخاب نشدند، معتقد است که پیام انتخابات آذر منصوری تغییر رویکرد تعاملی اصلاحات به رویکرد رادیکال و تقابلی است. وکیلی همچنین به نقد عملکرد اصلاحات پرداخته و گفته است آقای اوجی که در مقابل آقای زنگنه که یک ژنرال است یک سروان به حساب می‌آید، اما آقای اوجی می‌تواند و نمی‌ترسد، آقای زنگنه می‌توانست ولی می‌ترسید. در ادامه بخش های مهم اظهارات محمدعلی وکیلی را به گزارش فارس می‌خوانید:

*برخی که زورشان در این احزاب اصلاح طلب رساتر است ....(معتقدند) بهتر است که اصلاح طلبان بروند در همان کارویژه خودشان یعنی یأس از انتخابات، یأس از کنشگری در سیاست. باز در بین این ها دو خط وجود دارد، یک خط این است که می گویند اصلاح طلبان برگردند به جامعه و حوزه سیاست‌ورزی رسمی را رها کنند و به اصطلاح ما از اصلاح طلبی حاکمیت محور بشوند، اصلاح طلبی جامعه محور و برخی ها که کمی روشنفکرانه به صحنه نگاه می کنند هم چنین اعتقادی دارند. برخی هم معتقد هستند که اصلاح طلبان باید کنشگری رادیکال تری را در نظر بگیرند و وارد زمین بازی تقابلی بشوند. بنده فکر می کنم این آرایش فعلی جبهه اصلاحات ذیل این گفتمان هست و این ذهنیت شکل گرفته. خب اگر این درست باشد، اگر گفته نشود به این موضوع عمل بشود، حداقل پیام انتخاب خانم منصوری این موضوع است.

*چرا ما در این نقطه هستیم که چرا آقای نبوی باید برود کنار، چرا نباید آقایان عارف، موسوی لاری و مرعشی نباشند که انسان های عاقل و باتجربه‌ای هستند، چرا نباید در عرصه این جبهه که یک انسان عاقل و موجه هستند برای ریاست جبهه اصلاحات انتخاب نشدند! می شود صدها نفر را برشمرد که می توانند این ها دبیر کل جبهه اصلاح طلبان باشند و بشوند نماد اصلاح طلب که هر کدامش یک پیام به جامعه می دهد. این چراها و چراهای دیگر هر کدام یک پیامی دارد.

*آقای اوجی که در مقابل آقای زنگنه که یک ژنرال است یک سروان به حساب می‌آید، همین آقای اوجی صادرات نفت را در بدترین شرایط تحریم رسانده به ۲ میلیون بشکه، این معنایش این است که آقای اوجی می‌تواند و نمی‌ترسد، آقای زنگنه می‌توانست ولی می‌ترسید. پس در شرایط طبیعی بهتر است که آقای اوجی بر سر کار باشد نه آقای زنگنه.

*قبول ندارم که کل مملکت دست اصلاح طلبان بوده، اما قبول دارم اصلاح طلبان فرصت های بسیار مهمی را برای خدمت در اختیار داشتند و عملکرد ما قابل نقد است و به نوعی ما نتوانستیم زمانی که دولت و مجلس را در اختیار داشتیم پاسخ خوبی به کف مطالبات مردم بدهیم، ولی یک بخشی از این یأسی که اتفاق افتاده این است که از این مجلسی که به عنوان اصولگرا شکل گرفته تا مجلسی که به عنوان اصلاح طلب شکل گرفته بود، فرق چندانی در کارکرد وجود ندارد، بنابراین اصلاح طلبان می گویند وقتی که مجلس از کارکرد افتاده رفتن به آن مجلس چه فایده‌ای دارد و مردم هم همین عقیده را دارند و حالا باید بگردیم دنبال پرتقال فروش!

*این که چرا برخی از اصلاح طلبان با قانون تناسبی مخالفت می کنند؟ برای این است که متوجه نیستند و مزیت‌های تناسبی شدن انتخابات را نمی فهمند، به نظر بنده تناسبی شدن کمک می کند که احزاب قدرتمند بشوند و احزاب در ایران جایگاه واقعی خود را پیدا بکنند و این قانون یک اصلاح ساختار است، البته اشکالاتی هم دارد.

تحلیل محمد جواد لاریجانی از بیانیه اخیر روسیه و شورای همکاری خلیج فارس

روس‌ها در کدام بازی گرفتار شدند؟

محمد جواد لاریجانی کارشناس ارشد مسائل بین الملل در گفت و گوی اخیر خود با بیان این که اشتباه اخیر روسیه باید محکوم شود، تحلیل خود را از چرایی صدور بیانیه اخیر شورای همکاری خلیج فارس و روسیه ارائه کرد و گفت: « کشورهای حاشیه جنوب خلیج فارس به علت ضعف قدرت ملی که دارند و وابستگی نهادینه شده‌ای که در ساختارشان هست، از طریق نزدیکی به آمریکا و برخی دول غربی -ولو به صورت سوری و نمادین- احساس قدرت می کنند! از طرف دیگر توجه این کشورها به چین و روسیه بدون همراهی و اشنگتن شدنی نیست؛ یعنی واشنگتن به نحوی با این نزدیکی لااقل در کوتاه مدت موافق است و دلیلش این است که احساس می کند با نزدیک شدن این کشورها به روسیه و چین به نحوی نیاز آن ها به نزدیکی با ایران کاهش پیدا می کند. این ویژگی کشورهای وابسته است و به نظر آن ها این کار، به عنوان یک عنصر مثبت در تعامل با جمهوری اسلامی به نفع آن ها خواهد بود و مصداق همان طنز معروف است که «من آنم که رستم بود پهلوان» و جبران آن احساس ضعف تاریخی و هویتی و نظامی هست که همیشه در مقابل جمهوری اسلامی داشته و دارند، در حالی که ما قائل به قدرت ملی خودمان هستیم و این از مهم ترین دستاوردهای انقلاب اسلامی است.» وی در بخش دیگری از سخنان خود تاکید کرد: «وسیه یا چین یک استفاده سریع مقطعی را به یک استفاده طولانی تر ترجیح دادند چون متوجه بودند این قضیه روابط آن ها با این کشورها انتهای خیلی روشنی ندارد و آن ها هم متوجه هستند روابط چین با عربستان فقط تاجایی که آمریکایی ها اورا قبول داشته باشند پیش می‌رود. این ها گفتند از همین فرصت فعلی استفاده کنیم چون آینده معلوم نیست چیست و درست عکس روابط با ایران است.» وی افزود: «روابط با ایران آینده بسیار خوبی دارد چون کسی روی ما نمی تواند نفوذ داشته باشد و روابط با ایران پایدار است و دنبال این مانورهای سیاسی با ایران نیستند؛ در عین حال به نظرم اشتباه آن ها باید محکوم شود یعنی آن ها هم شأن خودشان را پایین آوردند. به نظرم هر دو فریب خوردند و زمان این فریب را نشان می‌دهد.» / تسنیم

دیدگاه

صابر گل عنبری
political@khorasannews.com

رفتن «مالی» به چه معناست؟!

آن گونه که پیداست کار رابرت مالی نماینده ویژه آمریکا در امور ایران از مرخصی اجباری بدون حقوق به برکناری و حذف کشیده است. هر چند گفته می شود سیاست خارجی کشورها با آمدن و رفتن افراد تغییر نمی کند اما این مقوله مطلق نیست و نمی توان تاثیرگذاری خاص افراد به ویژه چهره‌های شاخص را در سیاست خارجی کشورها و لااقل در بعد اجرا نادیده انگاشت. از این منظر، رابرت مالی هم هر چند نقش تعیین کننده‌ای در جهت دهی به سیاست خارجی آمریکا در قبال ایران نداشت؛ اما تاثیرگذار بود و به عنوان یک دیپلمات لیبرال، انعطاف‌پذیر و طرفدار توافق با ایران نقش یک کاتالیزور و تسهیل کننده مهم را داشت. حال حذف چنین فردی بدون جایگزینی شخصی با ویژگی‌های او فی نفسه و اجد ستاندن این کاتالیزور و ضعیف شدن دیپلماسی و امکان توافق و نه منتفی شدن آن است. همچنین چون خود برکناری اتفاقی معمولی و طبیعی نبود، از این حیث می تواند واجد پیام‌ها و پیامدهایی باشد. صرف نظر از عواملی که موجب برکناری مالی شد، این اتفاق می تواند بر ایند عبور دولت بایدن از رویکرد احیای برجام ۲۰۱۵ به بسته شدن این پرونده باشد؛ گذاری که گویا ایده آن حدود یک سال قبل با پیچیده‌تر شدن مذاکرات احیای برجام پس از شروع جنگ اوکراین و سپس بن بست آن با وجود تداومش تا سپتامبر شکل گرفت. همین گزاره بایدن در ۴ نوامبر گذشته در کالیفرنیا که «برجام مرده است اما اعلام نمی کنیم» هر چند گفته شد لغزش زبانی بوده است، اما گویای جمع بندی دولت آمریکا در آن تاریخ از روند طی شده و حرکت در جهت عبور از راهبرد احیای برجام بود که رفته رفته این رویکرد تقویت شد. به هر حال، احیای برجام با هدف مهار برنامه هسته‌ای ایران مهم‌ترین وظیفه محوله به مالی در زمان انتصابش به این سمت در ژانویه ۲۰۲۱ بود اما با گذشت بیش از دو سال از شروع مذاکرات احیای برجام در تحقق این مهم موفق نشد. مالی در تلاش هایش برای توافق با ایران بر اساس رویکرد خاص خود و نه الزاما رویکرد سیاست خارجی بایدن تا آن جا پیش رفت که رفته رفته موجب ناخرسندی و جدایی تعدادی از همکارانش از او شد و سپس همین رویکرد برای خود مالی در دسرساز شد و او را در مظان اتهام و تحقیق قرار داد. از سوی دیگر، همین اتفاقی که برای مالی افتاد و خود او خوشبین بود که به سرعت پایان خوشی داشته باشد و در نهایت حذف او، نشانگر قدرت بالای مخالفان توافق با ایران در آمریکاست که کاملا مترصد هر فرصتی برای زمین زدن موافقان دیپلماسی و توافق با ایران هستند. در این میان، نباید فشارهای کنگره را در تسریع برکناری مالی نادیده گرفت. اما از دیگر تاثیرات حذف مالی نظر به بن بست مذاکرات و نبود چشم اندازی برای یک توافق جامع فربه‌تر شدن جریان رئالیستی در دولت آمریکا با محوریت سالیوان و مک گورک است که یک نوع دیپلماسی توام با بازدارندگی و تشدید سخت گیری‌ها را در مقابل ایران دنبال می کنند. در چنین وضعیتی، تقریبا با منتفی شدن امکان احیای برجام ۲۰۱۵ و ضعیف بودن احتمال رسیدن به توافقی جایگزین به نظر می‌رسد که دولت آمریکا در کنار تداوم دیپلماسی محتاطانه و نه متمرکز، رویکرد سخت گیرانه‌تر اما مدیریت شده و هوشمندتری را در اعمال فشار و تحریم در پیش خواهد گرفت؛ به گونه‌ای که مدیریت و کنترل تنش با تهران در این شرایط انتخاباتی داخلی آمریکا و جهانی ناشی از الزامات جنگ اوکراین فعلا دچار خدشه جدی نشود. در این چارچوب، دولت آمریکا از یک طرف تلاش می کند تا با ارسال پیام‌ها و هشدارها از طریق کانال‌های ارتباطی و همچنین مواضع اعلامی، خطوط قرمز خود در پرونده هسته‌ای از جمله در حوزه غنی سازی اورانیوم را پیش ببرد و مانع از عبور از این خطوط شود و از طرف دیگر نیز دیپلماسی ضعیفی را از چند کانال برای رسیدن به تفاهماتی محدود ادامه دهد. در این میان، اما اگر تحول دیپلماتیکی رخ ندهد، احتمالا دوز تنش از اکتبر آینده با پایان تحریم‌های موشکی و مخالفت اروپا با آن که عملا به معنای ورود آرام به فاز فعال سازی مکانیسم ماشه است، بالا رود؛ اما در کل فعلا تا جنگ اوکراین به نقطه خاصی نرسد، بعید است که آمریکا مجدد به شکل گسترده و فشرده‌ای بر پرونده ایران متمرکز شود. البته به نظر نگارنده این در صورتی است که تا آن زمان تحولی خاص رخ ندهد که این تمرکز را به جلو بیندازد. اما در عین حال، پروژه امنیتی سازی پرونده هسته‌ای و اتهامات در خصوص جنگ اوکراین را پیش می برد که فضا در آینده برای گذار به تمرکز جدی بر تقابل با ایران آماده شود.